

ชื่อเรื่องวิจัย	การพัฒนากฎหมายกตัญญูเพื่อผู้สูงอายุในบริบทสังคมไทย
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผศ. พรเพ็ญ ไตรพงษ์ ผศ.ดร. ยุทธพงษ์ ลีลาภิไศย นายนพพร พงษ์มะลิ และนายธนะชาติ ปาลียะเวทย์
ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์พิเศษ สุชาติ ธรรมมาพิทักษ์กุล และ ผศ. ดร. ฉัตรแก้ว เกาวิเศษ
หน่วยงาน	หลักสูตรนิติศาสตร์ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2561

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ (1) เพื่อวิเคราะห์บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ปัญหาอุปสรรค ที่เชื่อมโยงกับมาตรการและกฎหมายในลักษณะของกฎหมายกตัญญู (2) เพื่อวิเคราะห์นโยบาย กฎหมายและยุทธศาสตร์ของต่างประเทศที่ให้หลักประกันทางสังคมแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับกฎหมายกตัญญู (3) เพื่อเสนอแนะในเชิงนโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมให้มีการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed-method) การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยทำการสัมภาษณ์คณะผู้เชี่ยวชาญและบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวน 30 คน โดยวิธีเจาะจง วิจัยเชิงเอกสาร และการวิจัยจากการสนทนากลุ่ม รวมถึงการวิจัยเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างประชาชน 4 ภูมิภาค รวมทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิงโดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 10 ท่าน ผลการวิจัยที่สำคัญได้แก่

1. ปัจจุบันปัญหาการกตัญญูทเวทิตในสังคมไทยไม่ได้ถึงขั้นวิกฤต ไม่ได้สูญหายไปไหน เพียงแต่ลดลงไปและมีรูปแบบกตัญญูทเวทิตที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัยใหม่ ในสังคมไทยยังให้ความสำคัญและพยายามปฏิบัติตนในทางที่ดี กตัญญูทเวทิตต่อบิดามารดาทั้งที่เป็นผู้สูงอายุและยังไม่เป็นผู้สูงอายุ แม้ว่ามีข้อจำกัดเรื่องเวลา เงิน ระยะเวลา

2. การแปลงค่านิยมกตัญญูทเวทิตไปเป็นกฎหมายนั้นอาจทำได้เช่นเดียวกับต่างประเทศ 4 ประเทศที่มีการพัฒนากฎหมายที่มีลักษณะกตัญญู แต่หากเป็นลักษณะกฎหมายกตัญญูที่มีลักษณะบังคับ มีบทลงโทษหรือใช้มาตรการลงโทษเป็นการทั่วไปต้องถึงเวลาที่จำเป็นจริง ๆ และมีความเหมาะสม มิเช่นนั้นจะก่อให้เกิดผลร้ายต่อผู้สูงอายุ ครอบครัว และสังคมโดยรวมมากกว่า

3. การมีบทบัญญัติ/มาตรการที่ส่งเสริม/ยกระดับกตัญญูทเวทิตเพื่อผู้สูงอายุซึ่งไม่ได้จำกัดเพียงพ่อแม่ เป็นไปได้มากกว่าการออกกฎหมายกตัญญูโดยเฉพาะ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่แล้ว เช่น พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ให้เป็นกฎหมายที่รับรองและคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุตามปฏิญญาผู้สูงอายุไทย พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553